

Daugiau nei pusė Lietuvos gyventojų sako, kad jų mėnesio pajamos yra nepakankamos nuosavam būstui įsigyti, atskleidė šį rudenį vykdytas tyrimas. Kokie dar veiksniai trukdo šalies gyventojams nusipirkti norimus namus ir kiek žmonių yra sukaupę būsto [paskolos](#) pradiniam įnašui reikalingas lėšas, komentuoja „Luminor“ banko būsto kredito produkto vadovė Žydra Rakauskaitė.

Didžioji dalis (57 proc.) Lietuvos gyventojų negali įsigyti nuosavo būsto dėl per mažo uždarbio, parodė rudenį „Luminor“ banko užsakymu atlikta apklausa.* Tai – dažniausiai visų Baltijos šalių gyventojų įvardijama priežastis, dėl kurios jie negali nusipirkti namų. Ši problema buvo aktualiausia 60 proc. Latvijos respondentų ir 47 proc. Estijoje apklaustų žmonių.

Lyginant su praėjusiais metais atlikta analogiška apklausa, Lietuvoje negalinčių įsigyti būsto dėl mėnesio pajamų trūkumo padaugėjo 32 proc. punktais, Latvijoje – 19 proc. punktų, o Estijoje – 8 proc. punktais.

Pasak Žydrės Rakauskaitės, tokiam Lietuvos ir kitų Baltijos šalių gyventojų požiūriui įtakos turėjo labai įvairios priežastys.

„Išaugusios būsto kainos, brangstanti energija bei neslopstanti infliacija lemia, kad Lietuvos gyventojai vis dažniau pastebi, jog mėnesio jų pajamų neužtenka nuosavam būstui pirkti. Auganti tokių žmonių dalis atskleidžia ir tai, kad asmenys nebegali sau leisti pasiskolinti tiek, kiek prieš metus. Verta pažymėti, kad su šia problema susiduria ir kiek vyresni nei 30-ties metų respondentai, esantys ekonomiškai aktyviausiame savo gyvenimo etape ir turintys stabilesnes pajamas. Be to, šioje amžiaus grupėje yra ir daugiausia būsto paskolų gavėjų“, – sako Ž. Rakauskaitė.

Lėšas pradiniam įnašui yra sukaupę beveik pusė gyventojų

Taip pat Lietuvos gyventojai būsto neįsigyja dėl sunkumų, su kuriais susiduria taupydami pradiniam būsto paskolos įnašui, parodė apklausa. Tačiau jei šiemet minėtą priežastį įvardijo trečdalis (33 proc.) respondentų, pernai tokių gyventojų dalis buvo 44 proc. Ši problema aktualiausia jauniausių gyventojų amžiaus grupei.

Rudenį atliktas tyrimas parodė ir tai, kiek laiko nuosavą būstą įsigiję Lietuvos gyventojai taupė pradiniam įnašui. Didžiausia dalis tai dariusių šalies gyventojų (22 proc.) teigė, kad šiam procesui jie skyrė bent penkerius metus. Tik 1 iš 10 Lietuvos šalių gyventojų pradiniam įnašui susitaupė per metus.

„Nors negalėjimas sutaupyti būsto paskolos pradiniam įnašui yra opi problema nemažai daliai namus pirkti norinčių žmonių, tuo pat metu pastebima ir kita tendencija. Apklausa atskleidė, kad auga skaičius asmenų, kurie įsigydamai būstą neturėjo papildomai taupyti pradiniam paskolos įnašui. Jei praėjusiais metais pakankamai santaupų turėjo tik 33 proc. Lietuvos gyventojų, šiemet šis rodiklis siekia jau 40 proc. Mūsų banko turimi duomenys taip pat rodo, kad bendros žmonių turimos santaupos per pastaruosius kelerius metus žymiai išaugo. Tam nemažai įtakos neabejotinai turėjo ir koronaviruso pandemija, per kurią gyventojai išlaidavo mažiau“, – teigia Ž. Rakauskaitė.

Taip pat apklausa atskleidė, kad kiek daugiau nei ketvirtadalis (29 proc.) Lietuvos gyventojų neperka nuosavo būsto dėl neužtikrintos ateities. Dar maždaug dešimtadalis (9 proc.) respondentų norimo būsto šalyje negali įsigyti dėl pasiūlos trūkumo.

„Luminor“ bankas per 9 šių metų mėnesius Lietuvoje suteikė būsto paskolų už daugiau nei 372 mln. eurų. Vidutinė paskolos suma šiuo laikotarpiu siekė maždaug 95 tūkst. eurų.

**„Luminor Bank“ apklausa buvo atlikta 2022 metų rugsėjo ir spalio mėnesiais bendradarbiaujant su tyrimų agentūra „Norstat Latvia“. Apklauskos metu buvo apklausta daugiau nei 1 tūkst. 18-74 metų amžiaus respondentų kiekvienoje Baltijos šalyje.*

